

По-друге, треба вміти розпізнавати найбільш характерні ознаки інформаційного вірусу: гачок, повторення впровадження, спонукання до поширення, спонукання до дії.

По-третє, необхідно шукати і накопичувати так звані чисті джерела. Постійно нічому не вірити дуже важко, це стомлює розум і почуття. Треба скласти для людини набір осіб, авторів, джерел, яким ви просто маєте довіру. Це може бути рубриційований, маркірований набір: цьому авторові я вірю в цій конкретній предметній області (тому що він фахівець, що шанує себе).

Окрема людина (громадянин) може собі дозволити тільки «особисту інформаційну гігієну». Таке становище вимагає від держави створення здорового інформаційного середовища громадян на основі комплексних антивірусних заходів, які ґрунтуються на власних: підручниках, книгах, фільмах, святах, ідеології [3, с. 13].

Список використаної літератури:

1. Концептуальні основи захисту інформаційного суверенітету України: монографія / О.В. Задерейко, О.В. Троянський, Р.І. Чанишев. – Одеса: Фе-нікс, 2018. – 112. с.
2. Про мозговые вирусы. Roem: веб-сайт. URL: <http://roem.ru/2014/08/07/ashmanov104753/> (дата звернення: 21.04.2020).
3. Проблемные аспекты защиты информационного суверенитета государства и перспективы его защиты в Украине / Задерейко А.В., Троянский А.В., Чечельницкий В.Я. // Юридичний науковий електронний журнал. – 2017. – № 2. – С. 10-13.

Ключові слова: інформаційні віруси, шкідлива інформаційна дія, інформаційна поразка людини, інформаційна втома, вплив інформаційних потоків.

Ключевые слова: информационные вирусы, вредное информационное действие, информационное поражение человека, информационная усталость, влияние информационных потоков.

Key words: information viruses, information defeat, harmful information action, human information defeat, information fatigue, influence of information flows.

ТРОФИМЕНКО ОЛЕНА ГРИГОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри інформаційних технологій,
кандидат технічних наук, доцент*

НОВАЦІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПАСПОРТІВ

Нині інтернет, цифрові послуги, інформаційно-комунікаційні технології стали невідривною частиною економіки в усьому світі: від електронного документообігу, інтернет-магазинів та онлайн-банкінгу до систем інтернету речей та інтелектуальних систем управління

підприємствами [1]. З метою прискорення темпів впровадження електронного урядування в Україні було суттєво вдосконалено та оновлено нормативно-правову базу щодо регулювання інформаційних відносин своїх громадян, оптимізації діяльності органів державної служби через обов'язкове впровадження е-сервісів, впровадження та застосування засобів електронної ідентифікації для надання державних електронних послуг [2].

Новацією, запропонованою Міністерством цифрової трансформації, став експериментальний проект щодо застосування подання в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, та відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України для виїзду за кордон. Задля правового узгодження можливості використання електронного паспорта у застосунку Дія, встановленому на смартфоні, як рівноправного цифрового аналога паперового документа, Кабінет міністрів схвалив Постанову № 278 від 15 квітня 2020 р. «Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, та відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України для виїзду за кордон» [3].

Вже сьогодні будь-який громадянин України може вільно і безкоштовно встановити на свій смартфон мобільний застосунок Дія, при цьому в нього автоматично завантажуються електронні варіанти його документів. Наразі в Дії доступне подання в електронному вигляді таких документів: паспорт громадянина України у формі картки, водійські права, технічний паспорт автомобіля, біометричний паспорт громадянина України для виїзду за кордон і навіть студентський квиток.

Така новація дозволить не носити з собою численні документи та витяги з них. Електронні паспорти у застосунку Дія можна застосовувати, зокрема, для підтвердження особи: у правоохоронних органах, при отриманні державних послуг у ЦНАПах, для банківських операцій, під час медичного обслуговування, при отриманні поштових послуг та послуг зв'язку, для підтвердження віку, під час подорожі транспортом у межах країни, для готельних послуг тощо. Суттєво спроститься отримання держпослуг засобами застосунку Дія, позаяк не потрібна додаткова реєстрація на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг «Портал Дія».

Наразі на порталі <https://diia.gov.ua> доступно вже 28 публічних послуг онлайн. З-посеред них: відновлення та обмін водійського посвідчення, верифікація технічного паспорта, замовлення індивідуального номерного знака, отримання довідки про відсутність судимості, витяги про земельну ділянку та про нормативну грошову оцінку, відомості про власника землі, бронювання дозволів на міжнародні перевезення вантажів, перевірка автоперевізника тощо. Крім того, доступними є онлайн-послуги для фізичних осіб підприємців (ФОП), завдяки яким українці стали вдвічі частіше відкривати ФОП онлайн. Прогнозується, що найближчим часом на порталі з'являться оптимізовані послуги з прописки дитини онлайн,

послуги у сфері будівництва, соціального захисту, реєстрації юридичних осіб. Взагалі, протягом 2020 року буде переведено в режим онлайн 50 пріоритетних послуг, що відповідатиме 80% усіх звернень громадян [4]. З часом перелік державних онлайн послуг та сфер застосування електронних паспортів розширюватиметься.

Суттєво, що новація використання цифрового паспорта вперше у світі запропонувала саме Україна. Задля безпечного способу перевірки дійсності паспорта іншої людини у Дії розроблено та запроваджено систему роботи з QR-кодами.

Подальша цифровізація адміністративних послуг та розвиток системи електронного врядування в Україні сприятиме покращенню комунікації громадян та державних органів, зменшить часові й матеріальні витрати при взаємодії громадян і бізнесу з державою, забезпечить прозорість діяльності органів влади, суттєво зменшить бюрократію і корупцію, покращить продуктивність у державному секторі, сприятиме залученню громадян до участі у державних справах.

Список використаної літератури:

1. Моніторинг рівня кібербезпеки України у світових рейтингах. / Трофименко О.Г., Прокоп Ю.В., Логінова Н.І., Задерейко О.В. // Інформаційна безпека людини, суспільства, держави. – 2019. – № 3(27). – Київ: Національна академія Служби безпеки України. – С. 100–107. [Електронний документ]. – Режим доступу: http://academy.ssu.gov.ua/ua/page/page_1581429315.htm.
2. Трофименко О. Г. Новації законодавства щодо впровадження електронного врядування. / О. Г. Трофименко // Правове життя сучасної України: матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – С. 193–197.
3. Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, та відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України для виїзду за кордон: Постанова КМУ № 278 від 15 квітня 2020 р. [Електронний документ]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizaciyu-eksperimentalnogo-pr-a278>.
4. Протягом року Україна переведе в онлайн 50 державних послуг // Економічна правда. – 22.04.2020. [Електронний документ]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/04/22/659677>.

Ключові слова: електронний паспорт, мобільний застосунок «Дія», державні онлайн-послуги, електронне врядування, цифровий паспорт.

Ключевые слова: электронный паспорт, мобильное приложение «Дия», государственные онлайн-услуги, электронное управление, цифровой паспорт.

Key words: e-passport, mobile application «Diiia», government online services, e-government, digital passport.